

Nr. 8 (36)/ AUGUST 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

1

**Cum a înlocuit "â" din "a" pe "î" din "i" din titulatura țării noastre România, în perioada comunistă!
Prof. dr. Ionuț ȚENE¹**

Ionuț ȚENE

Comunismul de inspirație sovietică a lovit țara noastră nu numai economic, politic, social, cultural, dar și în simboluri. S-a impus după 30 decembrie 1947 o stemă nouă, după model rusesc, și s-a impus oficial steagul roșu, cu secera și ciocanul, după originalul celui al URSS, cel care a revenit zilele trecute la marșuri în centrul Bucureștiului, iar Tricolorului i s-a aplicat o efigie de sorginte comunistă, pe culoarea galbenă. Dar comuniștii veniți călare pe tancurile sovietice nu s-au mulțumit cu atât. Au început să aibă treabă mare cu litera â din a. De ce? Pentru că amintea de litera "a" din titulatura de roman, numele poporului din care românii și istoriografia românească afirmă, cu mândrie, că ne tragem. Sub comuniști trebuia ca â din a să dispară cu totul. În opinia sovietică, românii erau un popor cu origini din occidentul "decadent", astfel noi trebuia să stăm doar cu fața la răsărit, pentru că de acolo ne venea lumina, conform teoriei lui Mihai Sadoveanu, care a trecut rapid din barca "luminii" de la templu, la cea izvorâtă direct de la Moscova, din biroul de la Kremlin al lui IV Stalin. Deci comuniștii au schimbat regulile gramaticii în 1953 ca să alunge â din a din limba și literatura română. În acest sens, guvernul comunist emite o "Hotărâre pentru aprobarea noilor norme ortografice ale limbii române din 16 septembrie 1953", care este publicată în Mic Dicționar Ortografic, Institutul de Lingvistică din București - Academia Republicii Populare Române, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1953. S-a creat baza legală ca â din a să fie alungat din titulatura țării noastre - România. Reformei ortografice din septembrie 1953 a impus grafia cu „î”, chiar și în cazul cuvintelor român și România. Numele statului se schimbă în „Republica Populară Română”.

Comuniștii de la București jubilaau că a fost eliminat â din a, care amintea de cosmopolitismul occidental și de originea noastră latină. Dar bucurie sovieticilor din conducerea PMR nu a durat foarte mulți ani. În urma politicii de românizare a instituțiilor statului după retragerea trupelor sovietice din 1958, tot mai mulți lideri comuniști cu origini românești încep să vorbească despre revenirea folosirii literei â din a în limba română. În aprilie 1964, PMR emite celebra "declarație de independență" din aprilie împotriva internaționalei sovietice, iar conducerea de stat refuză "planul Valev" de transformare a României în hinterland agricol la dorința Moscovei. În acel moment s-a produs un interes al conducerii în frunte cu Gheorghiu Dej să acceadă la capitalul occidental. Iar în întâmpinarea nevoii de capital a liderilor comuniști, care doreau industrializarea țării, a venit miliardarul Iosif Constantin Drăgan, cel ce înființase o puternică companie de gaz îmbuteliat în Italia anului 1948. Iosif Constantin Drăgan, ce a fost înregimentat în mișcările naționaliste din anii 40, se întâlnește cu prim-secretarul Gheorghe Gheorghiu-Dej și îi propune sprijinul pentru o afacere cu butelii cu gaz (iar fi făcut cadou o butelie cu gaz liderului comunist) și aducerea de investitori în Republica Populară Română (RPR), cu o singură condiție: revenirea lui â din a, deci înlocuirea lui î din i, în titulatura țării România și în numele de român. Era un

¹ Articol scris pentru Revista Luceafărul din 12 aug. 2023

semnal de revenire la tradiția interbelică și latină a poporului nostru, dar și un mesaj de aspirație spre Occident. Poate spre surprinderea lui Iosif Constantin Drăgan, prim-secretarul comunist Gheorghe Gheorghiu-Dej aprobă propunerea și emite un decret în acest sens, aplicat și de Academie.

Abia, în 1965 se impune și prin constituția lui Nicolae Ceaușescu, titulatura de România cu â din a. La 21 august 1965 este schimbat numele republicii în „Republica Socialistă România” (RSR). Interesant că miliardarul Iosif Constantin Drăgan nu a fost apropiat numai de Nicolae Ceaușescu, dar, iată, că și de Gheorghe Gheorghiu-Dej, încă din 1964, impunându-se cu propunerea de revenire a scrierii titlaturii țării România cu â din a. Desigur dictatorul Ceaușescu a fost fascinat de cartea lui Drăgan, „Noi, tracii”, care a devenit o ”evanghelie” istoriografică a protocroniștilor români în anii 70 și 80. La începutul anilor 2000, Iosif Constantin Drăgan a venit în sala mare a primăriei clujene, care era arhiplină, să-și ridice oficial titlul de cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca, din partea primarului de atunci Gheorghe Funar, și ca o recompensă pentru contribuția indirectă de a alături numele latin de ”Napoca” la denumirea de Cluj, în 1974. După evenimentul festiv la întâlnirea informală Iosif Constantin Drăgan a făcut aluzie la titulatura României cu â din a începând cu 1964, spre surprinderea celor prezenți, care știau doar de afinitatea cu fostul secretar general și de politica în acest sens a lui Nicolae Ceaușescu, nu și de contribuția lui Gheorghiu-Dej de a alunga pe î din i din numele țării, România. Necunoscute și surprinzătoare sunt căile adevărului istoric. Abia prin inițiativa Academiei, din 17 februarie 1993, prin care s-a reintrodus în ortografia românească litera â (în afara cuvântului „român” și a derivatelor sale, unde figura din 1964) s-a alungat dictatura lui î din i, din cuvintele limbii române.